

Sygn. akt III KK 387/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Dorota Szczerbiak

w sprawie **G. S.**,

w przedmiocie wyroku łącznego

po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 27 stycznia 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść skazanego
od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w L.

z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt IV K (...),

**uchyla pkt. I i V zaskarżonego wyroku i w tym zakresie
przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w L. do ponownego
rozpoznania.**

UZASADNIENIE

G. S. został skazany następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w M. z dnia 6 września 2012 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 300 § 2 k.k., na karę roku i 3 miesięcy pozbawienia

wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby; kara pozbawienia wolności nie została wykonana,

II. Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 284 § 2 k.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 2 lat próby oraz na karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych, po 10 złotych stawka; kara grzywny została wykonana, kara pozbawienia wolności nie została wykonana;

III. Sądu Rejonowego w M. z dnia 4 sierpnia 2016 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 207 § 1 k.k., na karę 10 miesięcy ograniczenia wolności, polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym; kara ograniczenia wolności została wykonana w całości;

IV. Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 grudnia 2016 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k., na karę 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych po 30 złotych stawka; kara pozbawienia wolności nie została wykonana w całości;

V. Sądu Rejonowego w M. z dnia 16 listopada 2017 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 35 ust. 1a ustawy o ochronie zwierząt, na karę roku ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym; kara ograniczenia wolności nie została wykonana w całości;

VI. Sądu Rejonowego w M. z dnia 1 sierpnia 2018 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 32 godzin w stosunku miesięcznym; kara ograniczenia wolności nie została wykonana;

VII. Sądu Rejonowego w M. z dnia 24 stycznia 2019 roku, sygn. akt II K (...), za przestępstwo z art. 209 § 1a k.k., na karę 4 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w

wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym; kara ograniczenia wolności nie została wykonana;

VIII. Sądu Rejonowego w L. z dnia 16 listopada 2018 roku, sygn. akt IV K (...), za przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 3 k.k., na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności; kara pozbawienia wolności nie została wykonana.

Sąd Rejonowy w L. po rozpoznaniu sprawy, mając na uwadze wymienione wyżej skazania G. S., wydanym w dniu 26 listopada 2019 roku wyrokiem łącznym, sygn. akt IV K (...):

I. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 k.k., art. 89 § 1a k.k. i art. 569 § 1 k.p.k., połączył kary pozbawienia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w M. z dnia 6 września 2012 roku, sygn. II K (...), Sądu Rejonowego w M. z dnia 8 października 2015 roku, sygn. II K (...), Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 grudnia 2016 roku, sygn. II K (...) i Sądu Rejonowego w L. z dnia 16 listopada 2018 roku, sygn. akt IV K (...) (opisanych w pkt. 1, 2, 4 i 8) i wymierzył wobec G. S. karę łączną 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 85a k.k., art. 86 § 1 i 3 k.k. i art. 569 § 1 k.p.k., połączył kary ograniczenia wolności orzeczone w wyrokach Sądu Rejonowego w M. z dnia 16 listopada 2017 roku, sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w M. z dnia 1 sierpnia 2018 roku, sygn. akt II K (...), Sądu Rejonowego w M. z dnia 24 stycznia 2019 roku, sygn. akt II K (...) (opisanych w pkt 5, 6 i 7) i wymierzył wobec G. S. karę łączną roku i 3 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na wykonywaniu nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

III. na podstawie art. 576 § 1 k.pk stwierdził, że wyroki wymienione w części wstępnej podlegają odrębnemu wykonaniu w zakresie nieobjętym wyrokiem łącznym;

IV. na podstawie art. 572 k.pk. w pozostałym zakresie postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego umorzył;

V. na podstawie 63 § 1 k.k. w zw. z art. 577 k.p.k., na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył skazanemu okresy rzeczywistego pozbawienia wolności z połączonych wyroków jednostkowych.

Wyrok Sądu pierwszej instancji nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się w dniu 4 grudnia 2019 roku.

Pismem z dnia 27 listopada 2020 r. kasację od tego wyroku, na korzyść skazanego, wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w części tj. w zakresie rozstrzygnięcia w pkt. I i V części dyspozytywnej wyroku. Podniósł zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa karnego materialnego - art. 75 § 4 k.k. i art. 85 § 2 k.k. (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 23 czerwca 2020 roku), polegającego na połączeniu orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w M. z dnia 6 września 2012 roku, sygn. akt II K (...) oraz z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt II K (...), kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, mimo iż upłynął termin umożliwiający zarządzenie ich wykonania, a tym samym kary te nie podlegały łączeniu.

Na podstawie tak sformułowanego zarzutu Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w L.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja jest w oczywistym stopniu zasadna. Trafnie bowiem wskazano w niej na rażące naruszenie art. 75 § 4 k.k. oraz obrazę art. 85 § 2 k.k. w brzmieniu obowiązującym od 1 lipca 2015 r. do 23 czerwca 2020 r., który to stan prawny zastosował Sąd Rejonowy, wydając zaskarżony wyrok.

Zgodnie z art. 85 § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., podstawą orzeczenia kary łącznej są wymierzone i podlegające wykonaniu, z zastrzeżeniem art. 89, w całości lub w części kary lub kary łączne za przestępstwa, o których mowa w § 1. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że zwrot "kary podlegające wykonaniu" dotyczy takich kar, w stosunku do których nie została

zakończona procedura ich wykonania. Gdy chodzi o karę pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszone, przesłanką wykluczającą jej wykonanie jest niewątpliwie upływ okresu próby oraz dalszych 6 miesięcy od zakończenia tego okresu, o czym mówi art. 75 § 4 k.k. W takim wypadku nie można przyjąć, że jest to kara podlegająca wykonaniu, a zatem nie może podlegać łączeniu (*wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2018 r., IV KK 552/17, LEX nr 2450272; zob. też: wyroki Sądu Najwyższego z dnia: 10 kwietnia 2018 r., III KK 99/18, LEX nr 2497988; 21 marca 2017 r., III KK 72/17, LEX nr 2271448; 14 marca 2017 r., IV KK 363/16, LEX nr 2261744*).

W realiach procesowych rozpoznawanej sprawy nie budzi wątpliwości to, że do momentu wydania wyroku łącznego nie zarządzono ani też nie było możliwości zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności, orzeczonych z warunkowym zawieszeniem ich wykonania w wyrokach Sądu Rejonowego w M.: z dnia 6 września 2012 roku, sygn. akt II K (...) oraz z dnia 8 października 2015 roku, sygn. akt II K (...). Trafnie podkreślono w kasacji, że wyrok w sprawie o sygn. II K (...) uprawomocnił się w pierwszej instancji w dniu 14 września 2012 roku. Wskazany w art. 75 § 4 k.k. trzyletni okres próby oraz dalszych 6 miesięcy upłynął zatem w dniu 14 marca 2016 roku i w tym czasie wykonanie tej kary pozbawienia wolności nie zostało zarządzone. Z kolei wyrok wydany w sprawie o sygn. II K (...) uprawomocnił się w dniu 23 października 2015 roku, a zatem wskazany w art. 75 § 4 k.k. okres, w którym wykonanie kary 6 miesięcy pozbawienia wolności mogło zostać zarządzone, upłynął w dniu 23 kwietnia 2018 roku. Wprawdzie, w sprawie tej postanowieniem z dnia 31 marca 2016 roku zarządzono wykonanie warunkowo zawieszonych kar, jednakże kolejnym postanowieniem z dnia 30 czerwca 2016 roku zarządzenie jej wykonania uchylono (informacja z KRK - k. 40). Połączenie zatem ww. kar z karami bezwzględnymi pozbawienia wolności orzeczonymi w wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 grudnia 2016 roku, sygn. akt II K (...) i wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 16 listopada 2018 roku, sygn. akt IV K (...), stanowiło oczywistą i rażącą obrazę art. 85 § 2 k.k., naruszając także przepis art. 75 § 4 k.k. Uchybienie to doprowadziło do wymierzenia skazanemu kary łącznej pozbawienia wolności w wymiarze 2 lat i 9 miesięcy, co przekracza sumę kar pozbawienia wolności wymierzonych w wyrokach Sądu Rejonowego w W. z dnia 2 grudnia 2016 roku,

sygn. II K (...) i wyroku Sądu Rejonowego w L. z dnia 16 listopada 2018 roku, sygn. akt IV K (...), które mogłyby podlegać łączeniu.

Z tych względów konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku w części dotyczącej wymierzenia kary łącznej pozbawienia wolności (pkt I części dyspozytywnej wyroku) oraz rozstrzygnięcia dotyczącego zaliczenia na poczet tej kary okresu rzeczywistego pozbawienia wolności z połączonych w pkt. I wyrokach jednostkowych (pkt V sentencji wyroku).

Mając na uwadze powyższe rozważania, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.